

אריכות ימים.

הלאה אריכות ימים אהרי שהועם הזוהר! (גמח).

בעיירה שלי, אתי קמן בכסרביה התיכונה, מתקיימת זה עשרים וחמש שנה אנודה ציונית. אנודה זו נתיסדה איפוא כמעט כראשית התנועה הלאומית ברוסיה. היא התיצבה במערכה לקול קריאתו של פינסקר, התחברה אחרי כן למחנהו של הרצל ועדיין היא נושאת את הדגל הציוני. חברי האנודה, הציונים האורהוביים, סבורים, איפוא, שיש להם הזכות לשמור על אריכות ימים זו. מחזיקים הם את עצמם לבעיירותים מהוגנים של הפלוש הציוני ואת העיירה שלהם הם רואים כעיירה ציונית מופתית. לפני זמן מה הגנו ב"רוב פאר" את יום מלאת 25 שנים להתיסדות האנודה, שחו, ברמל" ושמעו סתוך שכתיערצון את הדברים הנכונים והערבים שהגירו להם דבריההנ.

אם נקבל את ההשקפה היהודית שעל פיה ההיים, איזו שיהיו, טובים על כל פנים מן המות, — אז נגיל גם אנו ונשמח בשמחתם של הציונים מאורהיוב. ואילם, תושב אני, השקפה זו אינה מתאימה לרות הציונות. ומאתר שהחולתי כבר להתפלסף אתרשה נא לשאול את ראשי האנודה האורהיובית ואת דברניה: רבותי המכובדים! לשמחה מה זו עושה? אמת הדבר שמתקיימים אתם כבר עשרים וחמש שנה, אבל הנמיתם לעשות בלנס לקיום זה? מהו סך-הכל שלו?

אריכות ימים

הקיום שלכם לא היה קיום של ממש; החיים שלכם היו חיים של דחקות ועוני; העבודה שלכם היתה עבודת-סיני. ורעתם על צחיח סלע, קשה מן הזריעה היא הקצירה, ומה קצרתם? אחרי עשרים וחמש שנה של קיום זה ושל חיים אלו ושל עבודה זו—האם אין אתם עומדים כיום הזה עומדים ככיום הולדתכם, עוובים מכל, עקרים, ערירים?

המתרעמים אתם עלי, חברי היקרים? אל תתרעמו. נעשה נא מעט תשובון. האנשים שהיו המתחילים בעבודה, שיסרו את האגודה ושנפחו אליה או, כבר עזובה, הלכו להם לבלוי שוב עוד. חברי האגודה של עכשיו היו משתוממים כודאי לו הונד להם, כי האנשים הם הם היו לפנים בין הבונים. בין האנשים האלה ובין האגודה נפסק הקשר כליל. אצל אחדים מהם נתגדף החיוב כל כך עד שאי-אפשר כבר להכיר בהם, שהיו לפנים בין המחייבים ואצל אחרים נהפך החיוב לשלילה. בניגורים שגעשו קטיגורים, ופשיא שבניהם רחוקים מאתנו ומתנגדים לנו.

האנשים שבאו אחדיהם הנם אמנם עוד ברובם חברים נומינליים של האגודה, אבל זה כבר, כבר אינם אלא אודים עשנים. אשם הציוני נדעך, התפעלותם הלאומית נגווה. התלהבותם הלפה, מרצם נתלש את האסיפות אינם סקרים, במצב האגודה אינם מתעניינים. כלסמ! ומה שרע עוד מזה: המכיבה והזמן נולד, מאתנו גם את בניהם של אלו. יודע אני: בעל-בית יהודי אינו מן הגבורים. השחיה, נגד הורם איננה ככלל בטבע ובכח האדם הבינוני, אבל מה מעציב הדבר וכמה מצער!

התקיפה הביזיונית לאגודה היתה המחצית הראשונה של התקופה ה"מערבית", תקופתו של הרצל. האגודה נתרהבה, התענינות החברים נתגדלה, הפעולות נתרבו, התנועה נתהקקה. ואולם כל זה חלף, עבר מהר. האנשים החדשים כמו שבאו ותופיעו פתאום כן הלכו ונעלמו פתאום. אחרי הרעש—קול דממה.

במחזה הזה ראינו גם כימי ה"משק וההשתערוות", ימי שלמון הפרולטריון. על הבמה הופיעו צעירים וצעירות, הזאמזים המהפכיים, ומן-מה הרעישו שם, ומן-מה התגעשו שם—ואחרי כן הדלו. יום אחד—וגם אלו נתפורו לכל רוח.

ומה גזתהיר עוד?

בשנת 1854 לא מצאתי בכל איטליה אפילו איטלקי אחד—אומר מיכלת, ומקם נורדוי מספר לנו זאת למען נחמנו ולמען עודד את רותנו. ומה היה באיטליה אחר כך? אחר כך הופיע שם חבר איטלקים. אחר כך נוספו על הכנופיה הקטנה הזאת עוד ועוד פטריוטים. אחר כך התחילו מתערכים עמם ומתחברים אליהם אנשים לרוב. מספר ה"איטלקים" הלך הלך ורב, הלך ורב. אחר כך היה כל איטלקי מתיצב במערכה. אחר כך היה צבא הפטריוטים המתפרצים והלוחמים מתעצם עם כל ילד חדש, שולד בארץ, ואחר כך—כא הנצחון!

בשנת 1880 לא נמצא באורהיוב אף יהודי אחד. ומה היה שם אחר כך? אחר כך, בשנת 1886, הופיע שם מנין של יהודים. בשנת 1912 עדיין נמצאים בה—עשרה!

אשר שיבוא איוה פלפן מן הקוראים הנכבדים ויוציא מסקנות מן העובדה הזאת ויקיש מן הפרט על הכלל—הרשות בידו. יבוא ויקיש. אני אל אחי בני עידי אני מדבר, כשהועם היו אריכות ימים למה?

אורהיובי.